

Prenumerationspris:

1/1 år Ekr. 2:—
 1/2 " " 1:—
 1/4 " " 0:50

Estlandssvensk tidning

Utgivare: Svenska Folkförbundet.
 Redaktör: N. Blees, Rütli 3, Tallinn.

Pren. pris till utlandet:

1/1 år Ekr. 3:—
 1/2 " " 1:50
 1/4 " " 0:75

Hembygdens jul.

Där står en kyrka, kalkad vit,
 i Norra Glimstads härad,
 och varje jul jag längtar dit,
 där Davids Son blir ärad
 Jag drömmer att jag skyndar hem;
 ser halvskum sakristia.
 På målad vägg syns Betlehem
 och Barnet hos Maria.
 Jag sitter i vår gamla bänk,
 där barn jag lärt mig bedja
 och är ju blott en liten länk
 i evighetens kedja.

Nu är det jul, den enda tid
 för minnets stilla vaka.
 Vid altarljus och sabbatsfrid
 jag blickar år tillbaka.
 Mitt hjärtas kära nalkas då,
 -fast tid och rymd oss skilja,
 de döda, som för mig nu stå
 som Sarons vita lilja.
 Och drivsnö yr i kyrkans dörr;
 nu komma små och stora.
 Jag återser en vän från förr
 bland torpartös och mora.

Men det är märkbart tomt och glest
 i trygga bondeleden,
 ty mången gammelfar har rest
 till griftro över heden.
 Jag sitter i min kyrkas fred
 i Norra Glimstads härad,
 där friden saligt sänkes ned
 och Davids Son blir ärad.

Den som sökt hjärtats djupa ro
 — en kostbar skatt från ovan —
 hos krubbans ljuva barn, i tro
 till sist skall finna gåvan.

Ebba Segerstråle.

Kustbon 1934.

Med detta nummer har Kustbons redaktion fyllt sin åtagna förpliktelse att under detta år låta 24 nummer utkomma.

Naturligtvis hade vi önskat att kunna åstadkomma mer, men tidens tryck har vilat hårt även på det lilla estlandssvenska organet. Man har måst anpassa sig efter rådande förhållanden, och därför ha omfång och nummerantal ej kunnat bli större.

Som Kustbon blott kunnat utkomma så sällan, har tidningens anlete också måst till en del bli ett annat. Att hålla den som Ortsorgan, som "tidning" i teknisk mening har icke varit möjligt. Nyheter som äro 14 dar gamla ha upphört att vara nyheter. Vidare har ett område bortfallit, som förut i stor utsträckning fyllde spalterna. Riksdagen är f. n. satt ur funktion, alla politiska val äro t. v. uppskjutna, partipolitiken har upphört.

Under nuvarande regerings-system har redaktionen hållit det för tillrådligt att beträffande inrikespolitiska frågor undvika allt slags ställningstagande. Den lilla svenska stammens intressen äro så övervägande blott av ekonomisk-kulturell art, att svenskarna i Estland efter den nya författningens införande såsom minoritet praktiskt sett icke ha några "politiska" intressen att förfäkta.

Däremot har Kustbon på senare tid allt intensivare börjat egna sitt intresse åt ett stort och viktigt område av den svenska odlingen, som förut varit så gott som obeaktat, nämligen stammens ekonomiska livsfrågor. Allt efter som den stora krisens verkningar börjat göra sig kännbara och i allt större utsträckning tagit människornas intresse och kraft i anspråk för den dagliga kampen om brödet, har det syntts önskvärt att estlandssvenskarnes enda tidningsorgan med all kraft egnade sig åt behandling av jordelivets dagliga plåga.

En mycket vanlig mänsklig företeelse har även inom det svenska kulturarbetets leder allt starkare framträtt, nämligen en viss specialiseringens ensidighet. Inom varje fält har envar legat i mer eller mindre uteslutande för de intressen, som legat just honom om hjärtat. Allt star-

kare har man saknat den enhetlighet, den harmoniskt avvägda samverkan mellan de olika intressenas verksamhet, utan vilka det stora kulturarbetet aldrig kan bli till ett organiskt helt. Kustbons redaktion har bemödat sig om ett större synfält och strävat efter att påverka arbetet i den organiska enhetlighetens anda. Det är redaktionens oryggliga övertygelse, att det svenska kulturarbetet i Estland i allra högsta grad hämmas av stammens tryckande fattigdom och att alla dess krafter fortast måste koncentrera sig på kampen mot denna fattigdom.

Vi skriva tidningen icke enbart för Estlands svenska folk utan också för utlandet. Sommarens flyktiga turistbesök i sol och helg ha så föga att göra med stammens hårda livskamp bakom turistromantikens kulisser. Vi sträva efter att sprida kännedom om vår tillvaros karghet och vår dagliga kamp mot densamma, på det att våra hjälpare utanför Estlands gränser måtte få en riktigare uppfattning av våra verkliga livsbehov.

Utan den rikssvenska hjälpen hade det svenska kulturarbetet i Estland aldrig hunnit så pass långt som nu är fallet. Vår tacksamhet är stor för denna hjälp, men Kustbon ser som en av sina viktigaste uppgifter att sporra folket till ökade egna ansträngningar för att icke i det oändliga behöva taga främmande hjälp i anspråk. Det gäller för Estlands lilla svenska stam som för alla folk, alla människor: hjälparen i nöden skola vi ej vänta utifrån, vi måste söka honom inom oss.

Under det nu gångna året har Kustbon rätt mycket egnat sig åt stammens materiella livsfrågor utan att släppa de ideella. Att väcka och organisera den estlandssvenska kraften för en jordelivets blomstring på svenskspråkig grund är ett stort och omfattande verk, vars konturer blott så småningom taga fasta former. Den blott två gr i månaden utkommande Kustbon har under detta år måst inskränka sig till att vara en tidsskrift—ett med längre mellanrum utkommande organ — för i första hand dessa livsfrågors behandling. I den mån det lyckas

att öka omfång och nummerantal kommer Kustbon jämväl att bli ett estlandssvenskarnas nyhetsorgan, en deras egen svenska ortstidning.

Genom prenumeration understöder läsekretsen redaktionens strävanden och i lika hög grad genom egna inlägg i de frågor som bladet upptagit på sitt program.

Vi tacka nu för det gångna året och önska alla och envar en god jul och ett gott nytt år.

Redaktionen.

God Jul!

Efter ett par dagar ha vi jul, den högtid, som unga och gamla så längta efter. Vi tillönska därför alla våra vänner en god och fridfull jul!

Julen har under långa tider —och gör det ännu i dag— spelat en betydelsefull roll i den kristna världen. Vi tänka här närmast på högtidens religiösa betydelse: världsfrälsarens födelse, vari den kristne ser och finner den fallna mänsklighetens frälsning, hoppet och räddningen — ett klart skinande ljus, som upplyser en syndfull och mörk värld. Betlehem, barnet i krubban, stjärnan, herdarna och änglasången! Det är saker och ting, som icke bli gamla för en kristen, och de äro åtminstone vid juletid ämnen, som mer eller mindre tilltala även icke troende.

Julen är för oss alla förbunden med outplånliga barndomsminnen. Hit höra julgran och julljus, kyrkofärder och bjällerklang — samt gåvor och julmat m. m. Hemmet är då en efterlängtat fristad. De bortavandades tankar dragas med all makt till hemmet, till far och mor och syskonen. Samhörighetskänslan är isynnerhet på julaftonen stark och starkare än någonsin.

Det talas om rikemans och fattigmans jul — båda göra sitt bästa för att bereda de sina julglädje, Många, många ha det tyvärr dock så torftigt att de icke äro i stånd att åstadkomma någon julglädje varken för sig själva eller för de sina. I sådana hem känns det nog icke lätt vare sig för far eller mor eller de små. Detta borde vara något för den rike,

som i detta fall kan bereda även sig själv en dubbel julglädje genom att ihågkomma och bistå den fattige, ty det är saligare att giva än att taga. Detta behjertas glädjande nog också av en del. Julen brukar stämma våra sinnen till hjälpsamhet.

Det är sedvanligt att önska varandra god jul — "fridfull jul". Endrätt och samförstånd borde vara rådande under denna också annars så traditionsomspunna kära högtid — minnesrik från vår barndoms dagar. Samhörighetskänslan borde bli än mer bindande och sträcka sig längre än endast till det egna hemmet. Den borde omfatta hela stammen.

Det är jul!

Vi önska alla våra läsare från när och fjärran "En God Jul!"

N. B.

Fången, ormen och korset.

Originalnovell för Kustbon av
Magda Bergquist.

En Kustbons prenumerant i Sydafrika, författarinnan fröken Magda Bergquist, sekreterare vid Svenska Missionens hospital i Dundee, har sänt Kustbon följande lilla varmhjärtade novell, som passar bra i ett julnummer. Av utrymmesskäl ha vi tyvärr nödgats förkorta den något. Red.

Den gamle Hadebe satt i fängelset i en liten sydafrikansk stad. Han var ganska van vid att sitta i fängelse. Han satt där någon gång varje år. De vita sade, att varje svart man, som fyllt aderton år, skulle betala ett pund per år i skatt. Varför det? De vita betala bara skatt om de ha mera än tvåhundra punds årlig inkomst. Inte för att Hadebe visste huru mycket tvåhundra pund var, han hade aldrig sett så mycket pengar, men han visste att det var en oerhörd summa. Det var mycket, mycket mer än tjugu pund, och det visste han var förfärligt mycket pengar.

Nu hade poliserna kommit och satt honom i fängelset för skatten igen. Men den tiden skulle snart gå. Sedan skulle Hadebe vara fri igen, ibland skulle han få svälta, men ibland skulle han få kött och öl. Mycket kött och mycket öl så att han kände sig riktigt tung i huvudet och somnade och drömde.

Hedebe drömde vaken nu, fastän han bara tänkte på ölet. Hur annorlunda allt hade varit,

när han var ung! Det var längesedan han varit ung, mycket längesedan. De vita räknade åren, de talade om 50 år och 70 år och ännu flera år. Hadebe visste ett mycket bättre sätt att räkna. Han var ung, när Ceteshwayo var zuluernas konung. Hadebe log för sig själv. Han hade varit med i slaget vid Isandhlvana, där de svarta klubbade ned de vita eller spjutade dem eller sköto ihjäl dem.

Sedan slogos de vita sinsemellan, boerna besegrades av engelsmännen. Underligt folk, engelsmännen! De sände ut sina soldater över hela världen, hade han hört de unga säga, de som gått i de vitas skolor. Sydafrika hade de tagit för länge sedan, både från zuluerna och boerna. Så hade de fört ett stort, stort krig, det största krig, som någonsin varit, och de hade så många hjälpmedel. Han hade nog sett dem när de kommo flygande högt uppe i luften. Han hade en gång kommit nära en sådan maskin, när den stod och vilade sig på marken en liten stund. Hedebe såg och hörde hur det kokade och väsnades därinne. Eld var därinne, eld, som de vita kasta ned i städer och byar, när det är krig. Vad lönar det sig att strida mot de vita? —

Hadebe hade hört ännu besynnerligare saker. Att de vita talade med varandra på långt håll genom trådar, det visste han. Men en av hans släktingar, som hade haft plats i Johannesburg, berättade, att hans herre satte om kvällarna en låda på bordet, och när han skruvade på något där, så kunde han höra vad människorna talade och sjöngo och huru klockorna ringde i Pretoria eller Durban eller Kapstaden. Ja, han påstod till och med att han kunde höra vad de sade i hela världen, överallt på andra sidan det stora vattnet. Men det förstod ju Hadebe var osanning. Nog äro de vita stora trollkarlar, men det finns dock en gräns för deras makt.

Men Hadebe hade en vän, som även de vita voro rädda för. Det var hans enda vän, hans hjälp och hans glädje. Ingen visste, att han hade den med sig även i fängelset. Han skulle

just ta fram honom, då en polis kom in.

"Är det sant, att du inga pengar har?" frågade polisen, han mindes ej vilken gång i ordningen. "Vänta du! Vi ska anställa kroppsvisitation."

Hadebe teg, när polisen började känna i hans fickor. Han visste vad som skulle komma. Och det kom.

"Vad har du där?" skrek polisen plötsligt och drog blixtnabbt upp handen ur mannens klobsala byxficka.

"Min vän", sade Hadebe nästan ömt. "Min enda vän, min bästa hjälpare." Och han drog fram en lång, mörk orm, som legat hoprullad i byxfickan.

Polisen gick baklänges och stirrade förfärad på odjuret.

"Sitt!" sade Hadebe till reptilen. Den ringlade sig på golvet och stack upp huvudet och överkroppen och såg på sin husbonde.

"Ligg!" viskade Hadebe sakta. Ormen drog ned huvudet och lade sig stilla.

Gubben visslade sakta. Hans vän lyssnade, reste sig sedan och slingrade sig mot husbonden samt kröp åter ned i hands ficka.

Polisen gick efter förstärkning. Snart stodo fem svarta uniformsklädda karlar med spikklubbor därinne.

"Du skall döda din orm," befalle de. "Du skall inför domaren i eftermiddag. Inte kan du få ta med ormen då.

"Det är min vän," vidhöll Hadebe envist. "Man dödar inte sin vän. Han har skaffat mig öl och kött, han är mitt sällskap, när jag är ensam."

"Har han skaffat dig öl och kött?"

"Ja, det har han, många, många gånger."

"Hur gör han då?"

"Han behöver bara visa sig. Jag går dit, där jag vet att de ha öl och kött, och så säger jag: "Giv mig öl! Giv mig kött! Jag är gammal och hungrig och törstig." — "Nej", säga de. — Men då tar jag fram min vän, och då springa de alla. Ölet och köttet lämna de kvar. Så får jag äta och dricka."

Gubben smackade förtjust vid blotta minnet av alla de gånger hans vän skaffat honom det goda köttet och det ännu ljuvligare ölet, ölet, som kom honom

att glömma och drömma, glömma sorgerna och drömma om allt det som varit: hans storhetstid, hans folks storhetstid.

På eftermiddagen stod Hadebe inför domaren. Den mannen var icke att leka med. Han representerade lagen, de vitas besynnerliga, obegripliga lag. Straffet för den obetalade skatten var en bagatell för Hadebe, han var van att nödgas arbeta en tid i fängelset varje år. Men domaren påstod att han missbrukat sin vän för att hota och stjåla och störa den allmänna ordningen. Straffet blev det hårdaste och obegripligaste av alla: Hadebe skulle döda sin ende vän. Han skulle döda honom själv. Ingen annan vågade göra det. Vad hjälper det att tala till den vite mannen, att söka få honom att förstå? De vita ha makten, och de bruka makten.

Hadebe visslade på ormen, sin ende vän. Denne kom, han anade intet ont, det var hans herre, hans mångårige vän, för vilkens skull han lämnat sina egna fränder, som ropade. Vad ville hans herre? Han fick strax veta det, ett par ögonblick senare låg han med knäckt ryggrad på marken.

Det var söndag i fängelset. Det kom en vit missionär och predikade för fångarna. Även de av männen, som voro hedningar och fullkomligt ointresserade av religion, hörde gärna på. Det var en stunds omväxling, en hälsning från världen utanför fängelsemurarna.

Hadebe satt trumpen bland de andra på fängsegården. Han sörjde sin vän. Den vite mannens tal intresserade honom ej. Han hade flera gånger hört missionärer tala, men han hade aldrig hört närmare på. Nu satt han där som de andra, han lyssnade — utan att reflektera.

Plötsligt höjde han huvudet. Vad sade den vite mannen? "Liksom Moses upphöjde ormen i öknen . . ." — Han hade ett dunkelt minne av att de kristna brukade säga, att ormen var ett ont djur, men den här ormen måtte det ha varit annorlunda med. Hadebe ångrade att han ej hört ordentligt på från början. Dock fattade han något:

att se upp till den där ormen hjälpte människorna från döden. Men ormen, som blev upphöjd, efterträddes av Guds Son, som blev upphöjd på korset och dog för att frälsa människorna. Att se upp till Honom, det hjälpte inte blott från döden, det hjälpte för mycket annat också, som Hadebe inte riktigt fattade. Han kom ihåg, att han hört något om, att de vitas Gud lät sin son dö på ett kors. Men den döde uppstod igen, for upp till himmelen och regerade därifrån över alla människor: vita, svarta, bruna och halv vita. Hadebe hörde inte alls på längre, tankarna gingo sina egna vägar. De vita trodde alltså på en mäktig orm, som var god, och han blev upphöjd. Hadebe var trött och slö och ledsen och gammal, han orkade icke tänka klart, där han satt hopsjunknen i solhettan. Men på något besynnerligt sätt identifierade han i sitt sinne ormen, som kunde hjälpa, liksom hans orm hade hjälpt, med Guds Son, som kunde hjälpa.

Hadebe hade just lämnat fängelset.

Hadebe lunkade sin väg fram på måfå. Han gick och gick. Ibland blev han trött och satte sig att vila. Men nu hade han ingen vän att vissla på, som kom fram och roade honom. Han var ensam, aldeles ensam.

Det blev afton, mörkret kom hastigt, som det gör i Afrika. Med mörkret kom kölden. Hadebe var dåligt klädd, han frös, han var trött, han var hungrig. Han hade ingenting ätit den dagen. Så orkade han ej längre. Det högg så underligt i bröstet, huvudet blev tungt och knäna veko sig under honom. Han hade känt det så ibland förr, men då han lagt sig ned, brukade hans vän komma fram och sitta vackert för honom och roa honom, och efter en stund brukade han känna sig bättre och stiga upp på nytt. Men nu hade han ingen vän mera.

Han stirrade slött framför sig. Han var ingen fånge längre. Det hade poliserna sagt honom i dag. Men han var dock en fånge, det kände han, ehuru han ej kunde förklara det. Han var fången i sjukdomens, i vidskepelsens, i dödens mörker.

Då syntes ett lysande kors

avteckna sig mot den mörka natthimmelen. Hadebe mindes berättelsen om den upphöjda ormen och om Guds Son och om korset. Tankarna gledo samman, de voro omöjliga att hålla isär.

Hadebe visste ej att han hade gått vilse i mörkret, ej långt, men ett litet stycke från den vanliga vägen. Korset, som han såg mot himmel, det satt högst på tornet av en missionskyrka, där det hölls aftonbön i kväll. En av åhörarna, som kommit dit i bil, hade riktat bilens strålkastare mot korset och låtit den stå så under gudstjänsen, eftersom alla tyckte att det tog sig bra ut.

Korset lyste i mörkret. Det lyste som hoppets tecken. Det lyste för en ensam, okunnig, vidskeplig, olycklig, döende gammal man, som endast fattade en enda sak i detta ögonblick: korset kom som en hjälp till honom. För hans fördunklade blick såg det ut, som slingrade sig hans döde vän kring korset och lockade honom till sig, men sedan såg han en ljus skepnad där, som sträckte ut armarna och välkomnade honom. Hadebe log: det var alltså sant vad den vite missionären sagt. Korset och ljuset kommo närmare, närmare. . . Det var det sista Hadebe såg i denna världen.

S. O. V. — den estlandssvenske bondens hjälpare.

När berget inte kommer till rätten, måste rätten komma till berget, säger ett gammalt österländskt ordspråk. Ett visdomsord, som man i vår krisfyllda värld har all anledning att besinna sig inför. Och när man betraktar föreningen Svenska Odlingens Vänners under sista året en smula tynande tillvaro, måste man fråga sig om icke även denna estlandssvenskarnes folkomslutande organisation kunde ha anledning att taga det gamla proverbets anda och mening i övervägande.

S. O. V. grundades på en tid, då dagens brödfrågor ej voro så tryckande som nu. Under de första åren av den estländska friheten rådde god tid, den anspråkslöse bonden stod sig gott på sin torva och hade både tid,

krafter och pengar över för det svenska kulturarbetet, som först efter den politiska frihetens inbrott fick verklig vind i seglen. Det var under de åren huvudsakligen svenska språkets ans och rykt, skolans och kyrkans frågor som fördes fram och omhuldades. Den svenska kulturens ideella sida.

Men de feta åren gingo förbi och bister kristid satte in. Till en början tänkte man sig att den stora ekonomiska världskrisen blott var något övergående och att den gamla goda tiden åter skulle vända tillbaks. Men allt eftersom tiden gick utan ett krisen drog sig tillbaka, började man förstå att densamma betydde en övergång till en annan ekonomisk livsform och att det fordrades mäktiga krafter och stora resurser av förståelse och pengar för att omlägga livet efter den nya tidens krav.

För estlandssvenskarne blev denna omställning till ett intensivare liv icke lätt. Bristen på reserver och den magra jorden ledde till allt starkare utsugning av lantmannen, och den som känner det estländska åkerbrukets svåra läge, förstår att den lilla svenska stammen lever under ett ekonomiskt tryck, som tar all kraft och intresse i anspråk. Det är icke att undra på att intresset för den svenska odlingens ideella sida starkt avtagit och att föreningen S. O. V. numer ej står så i livets mittpunkt som tidigare.

Skall S. O. V. lyckas återerövra sin ställning som samlingsorgan för den svenska odlingens vänner, måste den i viss mån lägga om sin verksamhet och mer egna sig åt denna odlings materiella sida. Inrikta sig på att kunna bli landsbygdens menige man en hjälp vid lösandet av dagens tryckande brödfråga. Kan föreningen upplägga ett arbetsprogram i den riktningen ser så kan S. O. V. bli en den svenska stammens verkliga hjärteangelägenhet. Den tid, det intresse och de slantar man icke mäktar med, då det gäller något dagens brödfråga så pass fjärrliggande som mer eller mindre teoretiska kulturfrågor, komma att stå till förfogande om menige man ser att föreningens verksamhet direkt åsyftar

*Vi önska Kustbons läsare och
gynnare i in- och utlandet*

God Jul

och

Gott Nytt År!

Redaktionen.

att på olika sätt lätta vardagens möda.

Att man haft på känn att S. O. V. icke kunde vara rätter hjälpare i nöden, visar det rent spontana bildandet av lantmannagillen m. m. Här fanns en ledare med brinnande ande och både huvudets och hjärtats förståelse för landsbygdens nöd. Det program som rektor Erlund på Birkas format för anstaltens framtid samt hans geniala idé att s. a. s. föregripa skolans verksamhet bland ungdomen genom att bära jordbruksreformernas evangelium ut bland folket och söka samla de vuxna, är just det som i våra dagar kunde förmå samla den svenska stammens levande intresse. Skapa åt S. O. V. en form, som gör det möjligt att i de olika orterna samla landsbygdens vuxna, för familjens existens redan ansvariga människor till diskussion och rådplägning över bondens praktiska angelägenheter, låt S. O. V. bli det organ som inåt och utåt för stammens talan i den jordiska existenskampen, och föreningen kommer mer än någonsin bli ett verkligt folkintresse.

Denna materiella inställning betyder ingalunda ett åsidosättande av bildningsfrågorna. Tvärt om! Föreningen blir i tillfälle att öka den mogna människans vetande på det dagliga arbetsområde och hindra att intresset för ideella ting dör ut genom att sorgen för brödfödan suger musten ur sinnena. Den alltmer insättande ungdomsrollen bland dem som ännu ej tyngas av familjeansvar, garan-

terar att intresset för vad man brukar kalla "rena kulturfrågor" icke dör ut. Men det är under innevarande tid ett allvarligt fel att gestalta S. O. V:s kulturarbete på ett sätt som lämnar den vuxna, ansvarstunga människans kamp för den jordiska existensen obeaktad. Estlandssvenskarna som stam är ett renblodigt jordbrukarfolk och kan motstå den nuvarande tidens nationella upplösningstendens blott genom att förbli ett bondefolk. All estlandssvensk kultursträvan måste ständigt ha detta för ögonen, och allt arbete bör mer eller mindre direkt inriktas på att hindra bonden att så ohjälpligt utsugas av fattigdomen att han sedan ej har kraft att åter resa sig. Vad själva skolbildningen beträffar, är det så pass väl ställt genom statens och utlänskt hjälpintresse, att de svenska skolornas existens icke står inför något omedelbart hot. Men folkets lidande under krisens tryck i ekonomiskt avseende kan inom ej för avlägsen framtid leda till en katastrof för den lilla svenska minoritetens framtid som sådan. Hjälp dig själv, estlandssvenska folk! lydte överskriften på en artikel i förra numret. Vad den materiella existensen beträffar kan direkt hjälp i form av gåvor icke väntas från utlandet och staten. Här måste stammen veta att hjälpa sig själv. På detta område måste S. O. V. taga initiativ, väcka och organisera den levande kraften, föra folk samman till rådplägning och genom en enhetlig vilja söka bryta en väg.

I S.O.V. skall den svenska andan bli levande — den svenska handlingens anda.

Carolus.

Julsamkväm av ungdomar på Birkas.

Nuckö Ungdoms Förening höll sitt julsamkväm den 16. ds på folkhögskolan med hälsningstal av föreningens ordförande Viktor Pöhl. Föreningens kör sjöng under ledning av August Bergman, och lärare A. Samberg höll ett tal, däri han berörde ungdomsrörelsen. Vidare talte fröken L. Einbluth om Luciafirandet och August Sedman från Guttanäs berättade på bygdemål. Programmet upptog dessutom julklappsutdelning och folklekar. Dekorationerna i salen och det rika inslaget av folkdräkter gävo det hela en festlig prägel.

Det vällyckade mötet var talrikt besökt.

Kerem och Törvaud frikända.

Som känt är föranledde försäljningen av de båda krigsfartygen Lennuk och Vambula förra sommaren en häftig strid inom landet. Man beskyllde dåvarande regeringen Tönnison för att vid försäljningen ha åsidosatt statens intressen. Till slut ställdes f. krigsministern Kerem och f. generalstabschefen Tör-

vand under åtal. Anklagelsen gick ut på att de båda herrarna skulle ha gynnat viss reflektant på annans bekostnad och antagit ett lägre köpeanbud fastän ett vida högre sådant var för handen.

Den 9. ds avkunnade högsta domstolen i Tartu utslag i målet varvid de båda anklagade frikändes.

Estland får stor köttkontingent i Sverige.

Mellan Sverige och Estland har i dagarna träffats en överenskommelse angående importen av estländskt nötkött till Sverige. Estland har beviljats en kontingent på 15,000 kg under innevarande år och 85,000 kg under 1935. För kontingenterna gälla samma bestämmelser som för det från Finland importerade köttet, d. v. s. det stämplas inte som utländsk vara, utan får säljas som svenskt kött.

Sirk bevakas dag och natt av livgarde.

Svenska Pressen skriver att frontmannaledaren Sirk, som den 5 dennes anmälde sig för myndigheterna, därefter varit intagen på sjukhuset Mehiläinen. Han är synerligen nervös och lider av sömnlöshet. För sina vänner har han berättat att några av den estländska statspolisens agenter förfölja honom även i

Finland och att han därför fruktar för sitt liv.

För att lugna den sjuke mannen har man på sjukhuset vidtagit vissa säkerhetsåtgärder. Hans rum är ständigt låst och nyckeln förvaras hos avdelnings-skötterskan, som inte lämnar tillträde åt andra än professor Becker, som är hans läkare och den landsflyktiges närmaste väner, magister och fru Helanen.

Man kan ju förstå att den efterspanade flyktingens nervositet tar sig dylika uttryck. Det ser emellertid ut som om en hel del A. K. S: pojkar på fullt allvar skulle dela hans uppfattning. Organisationen har nämligen tillsammans med IKL-partiet ordnat en fullständig militärisk vakttjänst vid Sirks sjukläger. Om dagen bevakas Sirk av en A. K. S: student, som står på post utanför hans dörr. Till natten förstärks vakten med ytterligare två man, av vilka i tur och ordning en alltid vakar medan de övriga sova. Särskilda britsar ha anskaffats för denna vakttjänst.

Frågan om Sirks framtida uppehållsort under vistelsen i Finland är ännu inte avgjord. Landshövding Helenius meddelar på Svenska Pressens förfrågan att landshövdingensämbetet ännu inte mottagit handlingarna i ärecket från utrikesministeriet och att han därför inte kunnat fatta något avgörande i saken.

Överum

är namnet, som garanterar verklig kvalitet å plogar och plogdelar.

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,

Norrköping, Tel. 1249.
Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Civiling. John Wanselin, stadskemist.

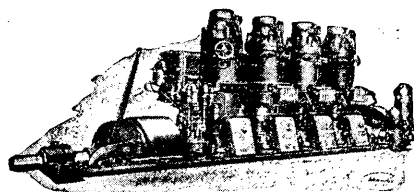
SVEABLÄNDNING

Rostkaffet i blågula påsarna
tillfredställer alla i parti från
ENGWALL HELLBERG A.-B., GÄVLE

Aktieb. LUDVIG SVENSSON

KINNA

rekommenderar sina välkända tillverkningar.

RÅOLJEMOTORER SKANDIA-VERKEN A.-B.

LYSEKIL

Byggnadsfirman ANDERS DIÖS

SVEDALA

Tegelmaskiner, Grävmaskiner, Stenkrossar, Vägbyggnadsmaskiner, Betongblandare, Torvmaskiner, Bränslekrossar för Torv, Koks och Kol, Pulveriseringsmaskiner, Vindsiktar, Transportapparater, Lastningselavatorer, Rullager, Rallvagnshjul, Kokillgods, rekommenderas.

AKTIEBOLAGET ABJÖRN ANDERSON

Post- och Tel.-adr.: Svedala, Gjuteriet.
Tel. Namnanrop: Gjuteriet

Prima PORTLAND CEMENT från

A/B Gullhögens Bruk, Skövde.

Lundaortens Mejeriförening.

LUND, tel. 123, 1500

Rekommenderar
sina förstklassiga mejeriprodukter.

MJÖLK är både mat och dryck
och det hälsosammaste av alla födoämnen
HALMSTADSORTENS MEJERIFÖRENING

Bunkra alltid

SHELL

Brännolja • Nautic Oils

Göteborg, Svensk-Engelska
Limhamn, 51475 o. 51255
Karlskrona, 708
Kalmar, 1929 o. 1243
Oskarshamn, 608 o. 609
Västervik, 539 o. 868

Norrköping, Svensk-Engelska
Nynäshamn, 155
Stockholm, Svensk-Engelska
Öregrund, 15
Gävle, Svensk-Engelska
Örnsköldsv., Svensk-Engelska

SVENSK-ENGELSKA MINERALOLJE AKTIEBOLAGET

ESTLANDS ZÄNDSTICKSMONOPOL
Tallinn, Frihetsplatsen 5. Tel. 427-91

FÖRSTA INHEMSKA
FÖRSÄKRINGS - AKTIEBOLAGET
EESTI LLOYD
GRUNDAT ÅR 1919
REVAL, LÄNGGATAN (PIKK) 11
EGET HUS. TEL. 430-08, 448-94.
Liv-,
brand-,
olycksfalls-,
inbrotts-,
glas- &
transportförsäkring.

A-B „EESTI AGA“
Tallinn, Ryssgatan 11-a. Tel. 441-33.
FABRIKATION:
av syr- och acetylgaser.
FÖRSÄLJNING
av svets-, skär- och lötbrännare,
alla reservdelar samt di-
verse metaller och pulver därtill.
ACETYLENGAS, STRÅLKASTARE OCH
SIGNALAPPARATER.
SKOLA FÖR SVETSARE.

*Prenumerera
på
Kustbon*

HANSA
STOCKHOLM
Aktiekapital och reservfond
Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRING
Avdelningskontor i Reval:
Jaani Tän. 11

Glöm ej

att Ni inbesparar 20% av arbetstiden om Ni använder

ORSIA vedsågblad

Efterfråga dessa i närmaste järnaffär.

Tillv: A/B ORSA Sågbladsfabrik,

Ensambörsäljare:

Birger Olssons Järnhandel, Orsa.

Tel. Namnanrop. Telegramadress:
Järnbirger.

Gör Edra inköp av
MJÖLK och **MEJERPRODUKTER**
i någon av våra butiker. Långtidspasteuriserad
mjölk och prima mejerismör.
Jönköpings Mejeriförening.

AXEL JOHANSSONS
CHARKUTERIAFFÄR, TRANÅS
Rekommenderas. Uppköper Fläsk, Kalv,
Får, Ägg, Smör, Levande slaktdjur.
Telefon 173, Telefon 404.

TAGE HÅKANSSONS
Konditori, Kafé och Wienerbageri Kloster-
gatan 10 - Lund
Rekommenderas
Tel.: Konditoriet 603, Brödbutik, 360

Hotel BORÅS
Rekommenderas.
Uördsamt G. Persson.

Vid besök i Kalmar köpas
CHARKUTERIVAROR
fördelaktigast hos
CARL JOHANSSON
Larmgat. 40, Kalmar. Tel. 12, 10 41.

ULRICEHAMNS STADS OCH REDVÄGS HÄRADSPARBANK

Betalar högsta gällande sparkasseränta.

SPARBANKEN I KARLSRONA
Grundad 1827.

Betalar högsta ränta å insatta medel.
Utlämnar lån på förmånliga villkor.

Norrälje stads och Mellersta Roslagens Sparbank.

hålles öppen varje helgfri dag kl. 10 f.m.—2e.m.
Gottgör högsta gällande ränta

Vega är bra, Vega är bäst
Vega är kaffet, som drickes mest.

A.-B. Eric Lindvall,
Uppsala

Kronans Materialaffär

Tel. 781 — Borås — Tel. 781.

Specialitet: H A N D K R Ä M.

HÄLSINGBORGS NYA SPARBANK

HÄLSINGBORG

Gottgör högsta gällande ränta
å insatta medel.

E. Pettersons
Möbleringsaffär
Etabl. 1876 GÄVLE Tel. 324 o. 1206 MÖBLER
och MATTOR.

Förstklassiga varor från

Hälsingborgs Mjölkcentral

Försäljningsställen i alla stadens delar

VEGA

separatorn är enkel, lättskött, renskummande
och slitstark. Lämnar sina köpare största till-
fredsställelse och valuta. Priset billigt.
Agenter antagas.

Eskilstuna Separator A.-B. ESKILSTUNA

Bästa drivkraft för fartyg
av alla slag är

Marin- J. M. June-
motorn Munktell
A.-B. JÖNKÖPINGS MOTORFABRIK
Tel. 197, 897 — JÖNKÖPING — Telegr. Motor

A.-B. A. P. JONSSON & Co.
Storgatan 25 * Västervik
Telefoner 57, 373 och 1001. Kontor Stadens och
ortens största part- och minutaffär i Järnvä-
rubranschen

SE PÅ SLANTEN
SE PÅ PRISET
köp i

KONSUM ALFA GÄVLE

EWEMARGARIN

hög kvalitet

lågt pris

Reserverad annonsplats!

Vart ska jag gå för att få de bästa och billi-
gaste charkuterivarorna? Jo till billigaste
Charkuterivarorna? Jo till

Einar Johanssons
Charkuteriaffärer
Johannesborg 6, Torget, S. Långg. 26.
Tel. 1582, Kalmar Tel. 1452.
Gör ett besök och Ni blir belåten!

A.-B. LYCKES SÖNER

Fiskebäckskil.
Konservfabrik för inläggning av finare
anjovis och sillkonserver. Tel. 15

HUSMÖDRAR!

Begär alltid Hvilans mejeriprodukter
ÅKARP
Smör, Mjök & Grädd.

SKELLEFTÄ- och FILIPSTADSRÖDET

är nu bättre än någonsin.
Övertyga Eder därom.

FERD. AHLSTRÖM
Fläsksalteri och Charkuterifabrik
Tel. 43 00 Norrköping Tel. 2 40
Kött-, Fläsk- och Charkuterivaror
i parti och minut

ÖSTBERGS KONDITORIER
Stadens äldsta och bästa, Firman grund. 1872.
Östra Storgatan 9, tel. 131 och 18 25
Västra Storgatan 3, tel. 6 04.
Frukost- och Lunchbrickor.
JÖNKÖPING.

E. W. Just

Blekeri - Färgeri - Merserisation
Tel. 1 48 BORÅS Tel. 21 48

Besök Olingsås!

A.-B. GESTRIKLANDS YLLEFABRIK

J Ä R B O

FILTAR VADMAL SPORTTYGER

H. ANDERSSONS A.-B.

LANDSKRONA
Första klass Slakteri- & Charkuteriaffär
rekommenderas.
Alltid väl sorterade och prima varor till
dagens lägsta priser. Tel.: BUTIKEN
Föreningsg. 4 80. Saluhallen 10 8.

BURE AKTIEBOLAG **BUREÅ**
(Skellefteå distrikt)
Tillverkar och försäljer:
Sågade och hyvlade TRÄVAROR, LÅDBRÄ-
DER samt vit MEKANISK MASSA

TRELLEBORGSTUVERI A.-B.

TRELLEBORG

Medlem av Södra Sveriges Stuvareförb.
Telegr.-adr. „Stuveribol.“ Tel. 5 56

Olofströms

Rostfria Kokkärl

rekommanderas

Kinnaströms Väveri A.-B. Kinna
Randiga och rutiga bomullstygger, Bomullsfla-
nell, Crepe-Frottéer, Poplin, Silkesblustyg,
Zeyfr, Bolstervar, Cover. Coat, Jacquardbolster,
Kadettyg, Möbetyg.

KUMLA SKOFABRIK
Riks. 54 KUMLA Riks. 54
Rekommenderar sin tillverkning av Grövre o.
Finare SKODON.

Herdina Lindebergs eftr.

Inneh.: Anna Sultan
Stora Torget 3. Linköping Tel. 178
1:sta kl. Konditoriserivering
Försäljning av: Choklad, Konfekt,
Bakelser och Småbröd.
Beställningar emottagas.

Falu Yllefabriks Aktiebolag, Sägmyra.
Filtar, Schalar, Plaider i rikhaltigt urval kvali-
téer och mönster Vadmal-, Ulster-, Dräkt-
och Sporttyger, Honespun- och Cheviottyger.
Svenskullgarner.
Ombud antagas för uppsamling av löngods där
vi förut icke äro representerade.

GEFLE NYA STUVERIAKTIEBOLAG

Gävle
Medlem av Norrlands Stuvareförb.
Telegramadr.: Stoving. Tel. 277

Besök Värnamo!

OTTO JANSSONS SKOFABRIK

Jakobsdal JÖNKÖPING Telefon 23
Randsydda skodon, Mans- och Goss-
skodon, Slitstarka. Goda passformer.
Efterfråga J—sons skodon. Bör finnas i alla
väl sorterade affärer.

DAVID SJÖGREN

Byggmästare
Tel. 58. Strängnäs.
Utför Nybyggnader och Reparationer. Riin-
gar, Kopieringar och Kostnadsberäkningar,
Kontrollantkap samt Värderingar.

DEN GYLDENE FREDEN

vid Järntorget, Stockholm
Tel. 10 80 29

BESÖK LINKÖPING.

Nya Centralbryggeriet.
Linköping.

ESKILSTUNABODEN

Parti- och Minutförsäljning av: Huskvarna Jakt-
och Salongsvär. Bil- och Cykelgummi, Cykel-
delar. Sportartiklar. Fiskredskap. Bosättnings-
artiklar. Kuvertsilver. Järn- & Byggnadsmaterial.
Väl sorterat lager. Lägsta priser.
Tel. 28, 34. August Johanson. Växjö.

VÄSTERBOTTENS LÄNS SPARBANK U M E Å

Grundad 1854. Gottgör högsta
gällande inlåningsränta.
Hemsparbössor utlånas.

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR
JÄRNVÄGSRÉSTÅURANTEN
VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig
spritservering. Förstklassig musik. På som-
maren enda platsen i staden för härlig
parkservering. God plats för bilar.

Gynna Linköpings affärsföretag!